

Bijlage 5: Ecologische nota Arbedsite

Floristische waarden

Half mei 2025 werd het gebied grofweg geïnventariseerd om een vegetatiekundige beschrijving te kunnen maken. Biologisch het meest interessant is de grazige zuidelijk en oostelijke gebiedsrand waar een grote verscheidenheid aan graslandsoorten groeit, vaak van eerder droge tot vochtige, schrale graslanden. Ze vallen gedeeltelijk buiten de planzone maar wel binnen de invloedssfeer van de bouwontwikkeling. De bermen zijn vermoedelijk ingezaaid bij de aanleg van het 'Arbedpark'. Beemdkroon (*Knautia arvensis*) is veruit de opvallendste soort. Voorts zitten er veel vlinderbloemigen - o.a. wikken en klavers - en composieten tussen. Lokaal zijn grote vlekken Boerenwormkruid (*Tanacetum vulgare*) aanwezig, een pioniersoort die groeit op voedselrijke, omgewerkte grond.

Faunistische waarden

Er zijn geen systematische faunistische gegevens uit het gebied bekend, met uitzondering van een recente inventarisatie van bijen, wespen en hommels in april 2025.

Amfibieën

Wel wordt door gebiedskenners aangegeven dat het gebied belangrijk is - of beter was - voor amfibieën waarbij wordt verwezen naar de aanwezigheid van algemene soorten zoals Gewone pad (*Bufo bufo*), Bruine kikker (*Rana temporaria*) en Alpenwatersalamander (*Ichthyosaura alpestris*), maar uit de ruimere omgeving is ook aanwezigheid van Meerkikker (*Pelophylax ridibundus*), Groene kikker (*Pelophylax*) en Kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*) bekend. De aanwezigheid van een grote, natuurlijke "poel" vlakbij de planzone veronderstelt dat er een rijke amfibieënpopulatie en andere poelbewonende (insecten)soorten aanwezig zijn. De huidige langdurig droge milieuomstandigheden hebben evenwel geen voortplantingskansen geboden en zijn mogelijk fataal voor de populatie. Amfibieën verblijven buiten het voortplantingsseizoen in de nabijheid van waterrijk gebied en overwinteren, schuilen en foerageren daarbij graag in vochtige, voedsel- en dekkingrijke moeras- en ruigtevegetaties, die wel op de plansite ruim aanwezig zijn. Hun voorkomen staat evenwel in directe relatie met de (langdurig) natte situatie in en om de natte depressie.

Avifauna

Ook watergebonden broedvogelsoorten zoals Waterhoen (*Gallinula chloropus*) en Wilde eend (*Anas platyrhynchos*) die bij een eerder bezoek nestindicerend gedrag vertoonden, blijken momenteel niet langer in het gebied te vertoeven; onder gunstige omstandigheden mag ook worden verwacht dat enkele soorten rietvogels aanwezig zijn. Thans lijkt het erop dat zich eerder struweelvogels zoals Tjiftjaf (*Phylloscopus collybita*) en/of Fitis (*Phylloscopus trochilus*) zullen vestigen in de dichter worden ondergroei van struikgewas en lage bomen.

Andere avifaunistische gegevens verwijzen hoofdzakelijk naar de aanwezigheid van ubiquitaire (vogel)soorten; het zijn soorten met een breed habitatspectrum, vaak gerelateerd aan een stedelijke omgeving met veel natuurlijke tuin- en parkelementen. Het betreft soorten als Merel (*Turdus merula*), Zanglijster (*Turdus philomelos*), Koolmees (*Parus major*), Pimpelmees (*Cyanistes caeruleus*), Heggenmus (*Prunella modularis*), Roodborst (*Erithacus rubecula*) en diverse kraaiachtigen - Ekster (*Pica pica*), Zwarte kraai (*Corvus corone*) en Kauw (*Corvus monedula*).

Zoogdieren

Aanwezigheid van Dwergmuis (*Micromys minutus*) wordt vermoed maar kon niet worden gestaafd. Uitwerpselen van Egel (*Erinaceus europaeus*) bevestigen ook de aanwezigheid van deze soort in de

kortgrazigere stukken, naast Mol (*Talpa europaea*). Er werd ook een Rosse woelmuis (*Clethrionomys glareolus*) waargenomen.

Insecten

Wat dagvlinders betreft zijn er tal van soorten in of nabij het gebied aanwezig. Omwille van de vegetatie komen die hoofdzakelijk rond het eigenlijke plangebied voor. Het betreft: Klein koolwitje (*Pieris rapae*), Groot koolwitje (*Pieris brassicae*)*, Citroenvlinder (*Gonepteryx rhamni*)*, Boomblauwtje (*Celastrina argiolus*)*, Bruin blauwtje (*Aricia agestis*), Icarusblauwtje (*Polyommatus icarus*), Dagpauwoog (*Aglais io*), Koninginnenpage (*Papilio machaon*)*, Gehakkelde aurelia (*Polygonia c-album*)*, Bruin zandoogje (*Maniola jurtina*)*, Oranje zandoogje (*Pyronia tithonus*)*, Groot dikkopje (*Ochlodes sylvanus*)*, Zwartsprietdikkopje (*Thymelicus lineola*), Kleine vuurvlinder (*Lycaena phlaeas*), Atalanta (*Vanessa atalanta*) en Landkaartje (*Araschnia levana*)*. Daaronder zitten zowel soorten van open en eerder schrale graslanden maar ook veel die meer struweel- of ruigtegebonden zijn (*).

Van libellen is enkel de aanwezigheid van Grote keizerlibel (*Anax imperator*) en Bruinrode heidelibel bekend (*Sympetrum striolatum*); twee mobiele soorten die weinig eisen stellen aan hun habitat en vaak rond ondiepe maar open plassen te vinden zijn. Voorts werden er ook Bramensprinkhaan (*Pholidoptera griseoaptera*) en Grote groene sabelsprinkhaan (*Tettigonia viridissima*) gevonden; twee sabelsprinkhaansoorten die vaak langs (bramen)struweel aangetroffen worden.

De gehele site is nog maar pas - in het voorjaar van 2025 - op bijen, hommels en wespen geïnventariseerd. Daaruit kwamen heel wat soorten voort waarvan de meeste in de (bloemenrijkere) randen zijn gevonden. Voor de plansite zelf betreft het Gehoornde metselbij (*Osmia cornuta*), Viltvlekzandbij (*Andrena nitida*), Grote zijdebij (*Colletes cunicularius*), *Dolerus* spec., Pluimvoetbij (*Dasypoda hirtipes*), Geelschouderwespbij (*Nomada ferruginata*), Grote klokjesbij (*Chelostoma rapunculi*), Weidehommel (*Bombus pratorum*) en Akkerhommel (*Bombus pascuorum*).

Niet toevallig is ook het voorkomen van het Gevlekt wilgenhaantje of Twintigstippelig wilgenhaantje (*Chrysomela vigintipunctata*), een op een lieveheersbeestje gelijkend kevertje kenmerkend voor wilgenbos in een waterrijke omgeving. In hetzelfde habitat komt ook de Gevlekte smalboktor of Vierbandsmalbok (*Leptura quadrifasciata*) voor.

Algehele beoordeling in functie van toekomstige gebiedsontwikkeling

Met de bouwontwikkeling op de site wijzigt de huidige configuratie en verdwijnt - onvermijdelijk - ook een deel van de natuurwaarden, waaronder rietland maar ook soortenrijk grasland. Om het geheel te duiden, stellen we duidelijk dat de huidige vegetatieontwikkeling, met name de rietland- en (moeras)bosontwikkeling, het gevolg is van een antropogene terreinontwikkeling. Door grondafravingen en -ophogingen kwam het terrein op het laagste punt te liggen waardoor het merendeel van het regenwater naar deze plek afvloeide en in een ondiepe depressie werd opgevangen. Een ideale uitgangssituatie voor vochtige en natte vegetatieontwikkelingen.

Het geheel bevindt zich momenteel nog in een pioniersfase, niettegenstaande het een snel vorderend successieproces doorloopt. Dit betekent dat het oorspronkelijk "open rietland", dat in de natte depressie groeide, snel evolueert naar een gesloten wilgenbosstructuur met opvallende verruigingsinvloeden. Daardoor zal, wanneer niet beheermatig wordt ingegrepen, eveneens de vegetatie wijzigen van een open rietland naar een gesloten moerasbos. Het heeft ook een effect op zowel floristische als faunistische waarden. Meer bepaald de potentie voor amfibieën, die voorheen aanwezig was, zal onder invloed van verdroging en verbossing sowieso voor soorten van natte omstandigheden ongunstig evolueren.